

SLOVENSKI PAVILJON V FRANKFURTU

Med kulturno krajino in refleksijo besed

Paviljon častne gostje knjižnega sejma oblikovno in vsebinsko podaja sintezo med kulturno krajino in refleksijo besed, ki zrcali izročilo slovenskega jezika in razvoj pisane besede.

Slogan programa in častnega gostovanja – Satovje besed – odraža idejo povezovanja, vključevanja in izmenjave idej tako v smislu znanja in kulture kot literature. Navezuje se na svetovljansko naravo slovenskih avtorjev, ki so pogosto odhajali v tujino in domov prinašali sveže ideje, kot tudi na geografsko lego Slovenije, ki leži med Alpami, Sredozemljem in Panonsko nižino ter na stičišču štirih evropskih jezikovnih skupin – romanske, germanske, ugrofinske in slovanske. Vse naštetu in bogato zgodovinsko ozadje so oblikovali poseben literarni kontekst.

Zasnova paviljona izhaja iz sporočil slogana in stremi k ustvarjanju raznolikih doživetij obiskovalcev. Oblikovan je kot krajina refleksije besed, skladno z naravnimi danostmi in gospodarsko strategijo Slovenije, kjer je poudarek na trajnosti, racionalni uporabi materialov ter promociji države kot zelene, zdrave in aktivne dežele. Trajnostni pristop je bil uporabljen glede izbire kompaktnih materialov in oblikovanja elementov, ki jih je mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti. Koncept paviljona izhaja iz ideje celostne umetnine v smislu sinteze med arhitekturo, oblikovanjem, literaturo in kulturno tradicijo. Predstavlja povezavo z značilnostmi slovenske krajine in kulturne dediščine.

Arhitekta sta pustila svetlobi prosto pot, sedišča, stoli in mize so umeščeni tako, da bodo obiskovalci lahko listali knjige pri naravni svetlobi, se sprostiti in odpočili v svetu pisane besede, branja, zvokov in vonjav.

Arhitektura, tradicija oblikovanja, umetnosti, izobraževanja in bralne kulture se povezujejo v enovito predstavitev, ki se reflektira skozi vsebino, obliko, barvo in številne čutne dražljaje, prisotne v paviljonu.

Dvorana Panorama je prostorsko razdeljena na odprti prostor razstavišča in delno transparentni volumen dveh avditorijev. Večji je namenjen prireditvam z okrog 120 obiskovalci, manjši pa za okrogle mize in različne pogovore z ustvarjalci, založniki in avtorji (ok. 60 obiskovalcev).

Avditorija sta zasnovana kot prostostoječa polprosojna volumna heksagonalne oblike, umeščena sta v kota dvorane, odprti del pa je usmerjen proti naravni svetlobi. Ob vstopu obiskovalec vidi le del prostora, kar vzbudi radovednost in željo po raziskovanju. Podnevi naravno osvetljen paviljon daje vtis prostrane knjižne pokrajine, pozno popoldne in zvečer pa svetlobni snopi luči ustvarjajo bolj intimne, ambientalne koticke.

Pot skozi odprti del paviljona določajo knjižne police »gozd«, elementi »knjižne refleksije« in sedeži »kanjon«. Elementi se zgledujejo po značilnostih raznolike slovenske pokrajine.

V osrednji del paviljona je umeščena razstava 'Books on Slovenia', ki je namenjena predstavitvi v tuje jezike prevedenih knjižnih del slovenskih avtorjev, izdanih pri tujih založbah, in knjig o Sloveniji, ki so jih izdali tuji založniki. Knjižne police so izdelane iz kovinskih konstrukcij in jih je mogoče po dogodku zložiti, ponovno uporabiti ali reciklirati. Zasnovane so trajnostno in lahkotno; s formo elegantnih vertikal spominjajo na gozd, ki v prenesenem smislu ponazarja Slovenijo kot zeleno, z gozdom bogato poraslo deželo.

Sedežna garnitura "kanjon" je po meri oblikovan kos, ki ustvari močan vizualni vtis z integriranimi rastlinami rožmarina in obiskovalcem omogoča počitek, pogovor, doživetje umetniškega dela in branje;

zgleduje se po naravnih oblikah kanjona in ponazarja še eno značilnost razgibanega krajinskega reliefa Slovenije.

Nad osrednjim delom paviljona je razpeta umetniška instalacija umetnice Eve Petrič s svetlobnimi in vizualnimi učinki 'čipkastih' senc. Konceptualno dopolnjuje idejo knjižnice pod krošnjami, saj je mreža lebdečih čipk prisposoba drevesnih krošenj, hkrati pa odraža bogastvo slovenske tradicije ter kulture ročnih del (idrijska čipka).

Elementi »knjižne refleksije« so interaktivno orodje, s katerim lahko obiskovalci doživijo dela predstavljenih avtorjev, ki jih dopolnjujejo izobraževalne digitalne vsebine in virtualna instalacija umetnika Vuka Čosića. Elementi so medij za seznanitev z izpostavljenimi knjižnimi deli, na primer antologijo slovenske poezije v nemškem jeziku Sosed na oblaku, ter avtorji ali umetniki, kot so: Jože Plečnik, Jana Bauer, Evald Flisar, Drago Jančar, Helena Kraljič, Manica Musil, Boris Pahor, Lila Prap, Aleš Šteger, Goran Vojnović in Slavoj Žižek. Vodilni založbi v Sloveniji na področju izdajanja izobraževalnih gradiv Mladinska knjiga Založba in Založba Rokus Klett predstavljata didaktične digitalne vsebine za učence osnovnih in srednjih šol.

Za dopolnitev elementov po meri so izbrani kosi pohištva in opreme slovenskega dizajna. Po celotnem paviljonu je razporejeno premično pohištvo tako sodobnih slovenskih oblikovalcev kot oblikovalske klasike, kakršna so stoli Nika Kralja.

Kavarniški kotiček je namenjen sprostitvi in druženju ob prigrizkih s slovenskim pridihom, kjer lahko v intimnejši atmosferi, ki črpa navdih v srednjeevropskih kavarnah, obiskovalci spijejo kavo, prelistajo knjigo ali imajo poslovni sestanek.

Paviljon je zasnoval Studio Sadar, arhitekturno in oblikovalsko podjetje iz Ljubljane, ki ga je leta 2021 ustanovil Jure Sadar. Biro se ukvarja z različnimi mednarodnimi oblikovalskimi, kulturnimi, komercialnimi in stanovanjskimi projekti.

